

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

De ale Bisericii lui Hristos.

Sfânta Maica Biserică este Împărăția lui Dumnezeu aici pe pământ, al carei Împărat vesnic este însuși Hristos. El nu moare ca și împărații paminteni ci rămâne cu Biserica sa până la sfârșitul veacurilor, pe carea o apără cu putere nevăzute, o învață și cârmuește.

Biserica lui Hristos fiind un așezământ văzut, Mântuitorul nostru s'a ingrigit, ca să aibă cârmuitori, și în acest scop a ales bărbăți conștii, liberi, pe apostoli și urmașii legiuirii ai acestora, ca să fie slujitorii Tainelor orânduite pentru mântuirea sufletelor. A ales apoi pe unul în deoseb, căruia i-a predat plenimea puterii, îmbrăcându-l cu auctoritatea Sa, ca să stea în locul lui și să fie capul celei mai mari împărății din lume: al Sfintei Maice Biserici. Acest cap văzut al Bisericii lui Hristos pe pământ este Patriarhul Romei.

Nimenea dintre domnitorii împărățiilor pamintene nu se poate asemăna în putere și auctoritate cu el. Dovadă, că cei mai puternici împărați s'au plecat înaintea lui în toate vremurile.

**

Patriarhul Romei este regele împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Lumea a văzut multe și mari lucruri.

Văzut'a pe Faraonii din Egipt clădind zidurile celea uriașe, pe Chir întemeind marea sa împărăție, pe marele Alexandru împărat trecând cu nespusă biruință peste Azia și înalțarea puternicei împărății a Romanilor. Și azi ce videm? Clădirile uriașe din Egipt sunt în ruine, despe împărăția lui Chir abia se mai vorbește, puterea marelui Alexandru este a trecutului, infricoșată împărăție a străbunilor Romani s'a prăbușit de multe veacuri.

Împărăția lui Hristos pe pământ: Biserica și capul văzut al ei: Patriarhul Romei, stau neclătit! Biserica lui Hristos este o împărăție fără seamăn pe pământ, o împărăție ce birue mii și mii de ani, o împărăție care în butul tuturor atacurilor celor mai inverșunate și mișelești nu se nimicește ci se întărește și sub stindardul crucei, sămnușul păcii și al dragoștei biruește cu preamărire. În zădar vor sparge vrășmașii ei ușile zidurilor Bisericii, în zădar toate minciunile și prigonirile, Biserica lui Hristos, care stă sub grigea locuitorului lui Hristos, va sta până la sfârșitul veacurilor, căci porțile iadului nu o vor învinge!

Biserica catolică este o împărăție, a carei fii, se recrutează nu numai

din popoarele civilizate ale Europei, ci și din vlăstarii fără cultură ai poporului indian. Ea este catolică, adică dela o margine până la cealaltă a lumii.

Cartea cea mai sfântă, Evangelia, ne învătă numai adevărul. Ea ne spune, că umblând Isus cu învățăceii săi pe țărmul mării galileene, îl întreabă de trei ori pe Petru: „Iubești-mă mai mult decât aceștia?” Petru răspunde: „Doamne, tu toate le știi, Tu știi, că Te iubesc”. Aceasta mărturisire i-o răsplătește Isus cu o poruncă, cu o împuternicire fără seamăn, zicând: „Paște oile mele, paște mieluşei mei”. Cuvântul paște, după înțelesul grecesc înseamnă: *cărmuește*, și cu aceasta i s'a dat puterea de a chiverniși și conduce nu numai pe credincioși ci și pe păstorii lor pe episcopi.

Cu o alta ocaziune Hristos întreabă pe învățăceii săi, ce socotiți cine sunt eu? Atunci păsește Petru și în numele tuturor spune, declară sărbătorește: „Tu ești Hristos fiul lui Dumnezeu celui viu”. La aceasta mărturisire, Isus, Mântuitorul îi răspunde: Tu ești Pentru (adecă stâncă) și pe aceasta peatră voi zidi Biserica mea, și porțile iadului nu o vor învinge. Cu alte cuvinte, aceea ce este fundamentul la un zid, aceea este Petru în Biserică.

Mai târziu, când Hristos dă putere apostolilor săi pentru de a putea ierta pacatele, și atunci în mâinile lui Petru dă cheile acestei puteri.

În carte „Faptele apostolilor” cetim, că ceialalți apostoli, încă în acest înțeles au priceput și luat cuvintele Mântuitorului. În Ierusalim, Petru ia cuvântul la cea din tâie sărbătoare a Rusaliilor. El propune alegerea unui postol în locul lui Iuda. În schimbul de păreri privitor la datinele jidovești,

toți apostolii primesc și se supun hotărârii aduse de Petru. Petru ia în apărare Biserica înaintea judecătoriei celei mai înalte. Petru prezidiază în adunarea apostolilor, el raportează și publică (vestește) hotărârile. Deci el este aceea stâncă, pe care Hristos și a rădicat Biserica, pe carea puterea iadului nu-o poate bîrui. Urmașul legiuit al sfântului Petru este totdeauna capul Bisericii.

Deci, să nu ne pierdem curajul, ori cine ar fi urmașul lui Petru (adecă Patriarhul Romei), căci Hristos va avea grige, ca Biserica întemeiată de El să trăiască. Conte Montelambert a zis către Papa, dela Roma: „Sfinția Ta! nu pentru virtuțile Tale, ci pentru autoritatea lui Dumnezeu ce o cinstim în Tine — ne alipim de Tine!”

Patriarhul Romei este rege, care nu poate fi invins. Cine a atăcat Biserica lui Hristos a putut să vadă și să simtă, cumcă acea nu e zidită din nisip ci este tare, ca o stâncă de granit. Toți aceia, cari au atăcat vr'o dată Biserica lui Hristos acest zid neînvins, au trebuit să se retragă zdrobiți și rușinați. Marele Napoleon, care rînd pe rînd a umilit pe domnitorii Europei, în clipele sale din urmă pline de amărăciuni, alungat de ai sei, rușinat până la adâncul sufletului a spus cuvintele acestea: Oh! dacă n'aș fi atăcat Roma (adecă pe Patriarhul Romei) n'aș fi ajuns la aceasta stare de umilire! Marele istoric francez Tiers, carele s'a ocupat timp îndelungat cu istoria Bisericii, din multele sale învățături a strecurat următorul adevăr: „Cine mîncă din carnea Patriarhului Romei — va muri!” E firesa și ușor de înțeles, ca acela, care se pune împotriva puterii dumnezeiești — numai păgubaș poate fi.

(Va urma)

Calendar săptămânal.

21—27. Septembrie 1924.

21. **Duminecă** înainte de înălțarea Sf. Cruci Naș. N. de D-zeu.
Ev. dela Ioan, c. 3. st. 13. Gl. 5. inv. 3.
22. Luni S. Ioach., Ana m. Sev.
23. Marți M. Minodora, Mitr., M.
24. Mercurea C. Teodora.
25. Joi M. Autonom.
26. Vinere M. Corneliu.
27. Sâmbătă **Înălțarea Sf. Cruci.**

21 Septembrie Dumineca. (Sept. 8 stil vechi.)

Nașterea prea Sfintei Doamnei Noastre Născătoare de Dumnezeu.

„Veniți toate neamurile — zice Sf. Ioan damascen tot neamul omnesc, care locuiți pământul, ori de ce stare și ori de ce etate se fiți, uniți-vă a serbători Nașterea Bucuriei a toată lumea, cu care deodată sa născut și fericirea noastră“.

Aduceți-vă aminte — zice un alt Sf. Părinte, că dacă cândva, chiar azi avem cauza de o bucurie nespuse de mare, căci cu Nașterea Preacuratei Fecioare se începe nașterea Mântuitorului nostru Isus Hristos. — Cuvinte drepte și sante. Căci dacă Isus a fost „lumina lumii“ după care a suspinat omenimea patru mii de ani, atunci nașterea Sf. Marie trebuie să o privim ca zorile ce vin înaintea „luminei lumii“ a carei ivire imbucurează inimile celor ce petrec în noaptea cea întunecoasă între mii și mii de pericole.

Părinții Sf. Mariei au fost Ioachim

și Ana amândoi își trăgeau originea din neamul lui Iuda și din familia serăcită a regelui David. Chiar și numele lor era un sem foarte bun, pentru că Ioachim în limba evrească înseamnă „gătirea Domnului“ iar Ana „darul, grația lui Dumnezeu“.

Și a avea darul lui Dumnezeu, în casa lor umilită a voit a face pregătirea cea dinteia la lucrul cel mare a rescumpărării, — dânșii au fost aleși spre acea, ca să dea viață Maicei Mesiei, — însă erau foarte bătrâni... Dar la Dumnezeu nu-i nemica cu neputință.

Ana a fost stearpă, cea ce în testamentul vechiu sa ținea de rușine și de nenorocire, dar dânsa pentru acea n-a murmurat în contra Providenței, însă n-a încetat a se ruga fierbinte să lă deă Dumnezeu și lor un prunc, făcând promisiune cumcă pruncul născut i-l vor jertfi lui Dzeu. Și iată urmările au aretat că Dzeu n'a voit pre dinși ai pedepsi, ci numai ai întări în virtuți, că mai târziu cu atât mai tare să se bucure de pruncul lor.

Jertfa lor s'a primit și bunul Dzeu prin ânger le-a făcut cunoscut, că s-a ascultat cererea lor, și cumcă toată

lumea se va mira de pruncul lor, și-i va fi ferici.

Acel prunc a fost Maria.

Dacă vom considera că Maria în limba siriacă înseamnă: Doamnă și steaua mării, iar Ana: grația, darul lui Dzeu, putem zice cumcă voința Providenței grația lui Dzeu a adus pe lume pre Doamna cerului și al pământului și pre steaua mării, care conduce omenimea la fermurile vieții de veci.

Maria în nașterea ei e ca zorile. Dînsa e luceafărul care premerge zilei adevărului, care vesteste lumii apropierea Mântuitorului.

Dînsa e frumoasă ca luna. Precum luna luminează în întunecul nopții, astfel revarsă Preacurata Maria lumină în noaptea necazurilor. Dînsa e conducătoarea celor retăciți, medicul morboșilor, scutul păcătoșilor și mângâitoarea celor intristați.

Dînsa e aleasă ca soarele și cum zice profetul Domnului: „Dînsa e cumplită ca cele rânduite și calcă deja pe capul șerpelui că apoi nu preste multă vreme chiar să zrobească capul aceluia prin Fiul său Dumnezeesc”.

Ceriu și pământul se bucură de nașterea ei, iar biserica cântă astfel: „Nașterea ta de Dumnezeu Născătoare Fecioară bucurie a vestit la toată lumea, că din tine a răsărit soarele dreptății, Hristos, Dumnezeul nostru și deslăgând blăstemul, a dat binecuvântare și stricând moartea ne-a dăruit nouă vieță vecinică”.

Numai iadul tremură în ziua aceasta.

Fii dară binecuvântată fetiță nevinovată. Fii binecuvântată în această vale a plângerei. Tu floarea câmpului și crin strălucitor.

(T. Bud. Viața sfinților.)

DIN TOATĂ LUMEA.

— **Lupta confesională din Maramureș.** Sub acest titlu a apărut un articol de fond în Nr. 37 al „Gazetei Maramureșene” din peana iscusită a dlui Dr. Alexandru Balint.

Dl. Dr. Balint nu este preot, este mirean și primmedicul orașului Sighet. Ca pe fiu credincios îl doare atacurile nejustificate ale reprezentanților Bisericei surori ortodoxe pute la cale în contra Bisericei gr. cat. cu atâta dușmănie și cu mijloace (agitații pe ascuns, reducerea venitelor, spargerea ușilor dela Bisericile gr. cat. ș. a.), cari numai cinste nu aduc celor ce le înfăptuiesc.

Observațiile reale ale dlui Dr. Balint sunt izvorite din sufletul tuturor fiilor credincioși atât ortodoxi cât și catolici. Ba, s'au auzit glasuri chiar din partea intelectualilor ortodoxi, că modalitatea cu spartul Bisericilor este un ce desastroos, și nu tinde la consolidarea ci la ruina bunei rânduieli din țară. Articolul dlui Dr. Balint merită să fie apreciat după cuviință și cu bună inimă.

Dela vicarul foraneu episcopal român unit al Maramureșului.

Nr. 215—924 vic.

Cercural cătră veneratul Cler din vicariat.

Din prilejul noului an școlar cu sinceră dragoste mă îndrept cătră frații preoți, ca pe calea oficiilor protopopești concernente să binevoiască a mă anunța, că în cari zile și la ce ore au fixat timpul catehezei pentru elevii școalelor aflătoare în ambitul parohiei ce o conduc.

Acestea date îmi vor servi de îndreptar pentru inspecțiunile ce am să le fac în cursul acestui an școlar.

Recomandat pielor efecte frățești, rog să primiți asecurarea sincerei mele venerațiuni,

Sighetul-Marm., la 17 Sept. 1924.

reveritor în Hristos frate:

Ilariu Boros m. p.

vicar.